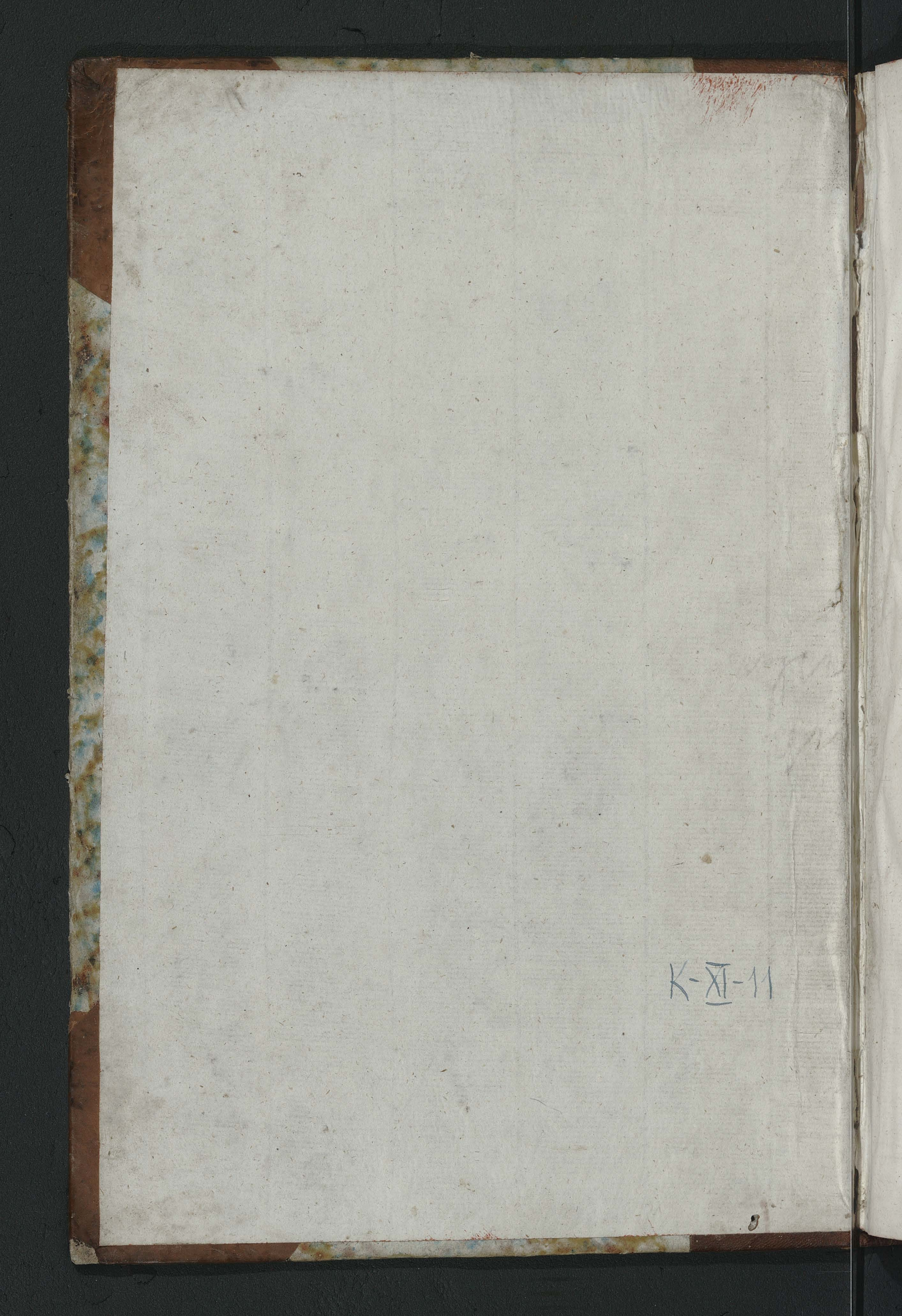
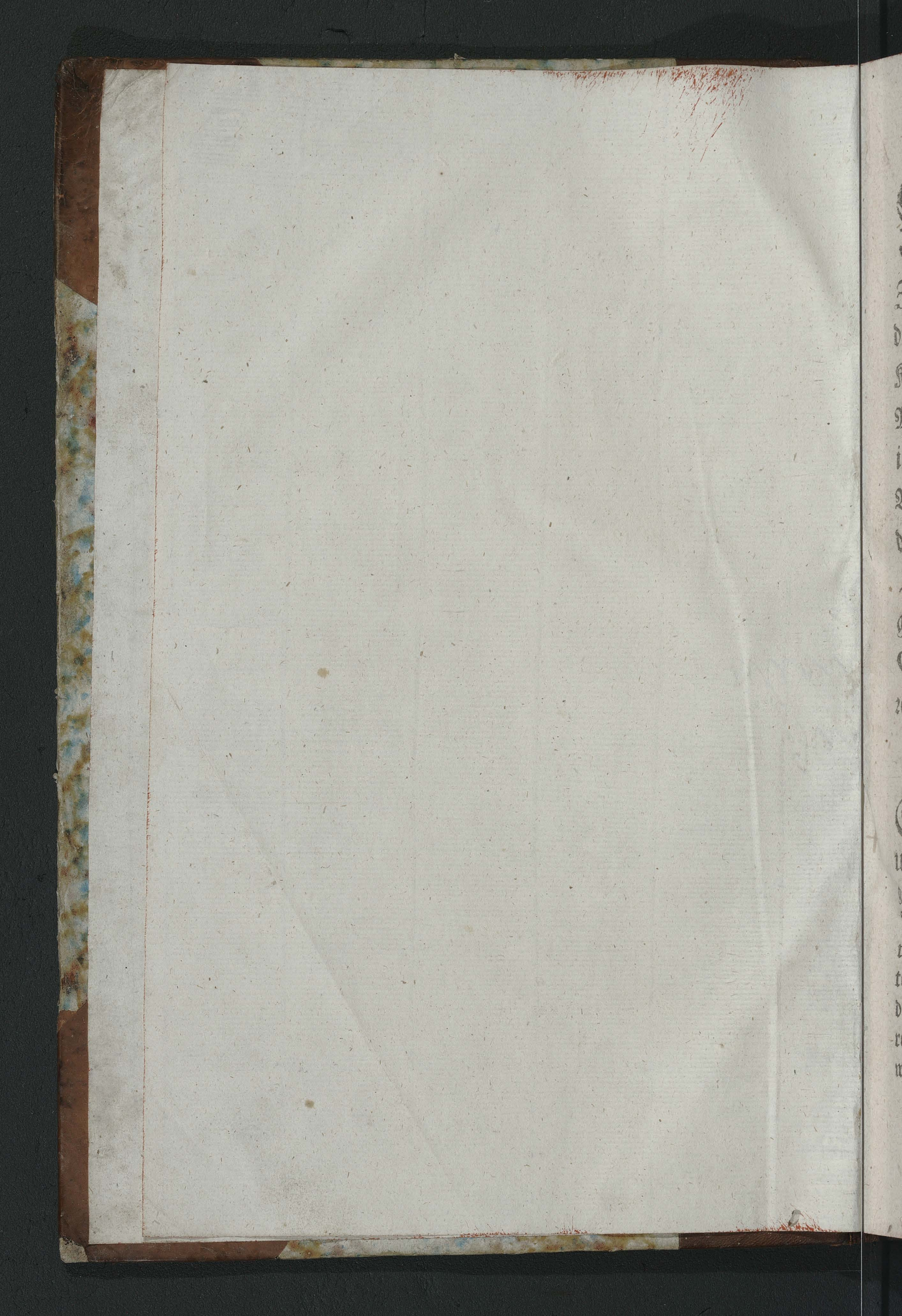

K-XI-11

Wir Franz der Zweyte, von Gottes Gnaden erwählter römischer Kaiser, zu allen Zeiten Mehrer des Reichs, König in Germanien, zu Hungarn, Böheim, Galizien und Lodomerien, ꝛc. Erzherzog zu Oesterreich, Herzog zu Burgund und zu Lothringen, Großherzog zu Toskana ꝛc. ꝛc.

Um den Unterthan in Westgalizien gegen übertriebene Forderungen der Vorspann sicher zu stellen, und überhaupt in dem Vorspannsgeschäfte eine gute Ordnung einzuführen, wird zur allgemeinen Richtschnur folgende Vorschrift ertheilet.

Wer, und in welcher Ordnung die Vorspann zu leisten hat.

§. 1.

Alle Unterthanen, welche einiges Zugvieh halten, sind

MY FRANCISZEK WTÓRY z BOŻEY ŁASKI OBRANY CESARZ RZYMSKI, PO WSZYSTKIE CZASY POMNOŻYCIEL RZESZY, KROL NIEMIECKI, WĘGIERSKI, CZESKI, GALLICYI I LODOMERYI ETC. ARCY-XIĄŻE AUSTRYI XIĄŻĘ BURGUNDYI Y LOTHARYNGII, WIELKI XIĄŻE TOSKANSKI ETC. ETC.

Dla zabespieczenia Poddanych Gallicyi Zachodniey naprzeciw zbytecznym Wymaganiom Forszpanki, y w powszechności, dla wprowadzenia dobrego Porządku co do Czynności Forszpanowey, czyni się następuiący Przepis do powszechnego Stosunku:

Kto, y w iakim Porządku dostarczać ma Forszpanki.

§. 1.

Wszyscy Poddani, którzykolwiek Bydle iakie do

die Vorspann zu leisten schuldig: doch sind die Unterthanen nach der Reihe zur Vorspannsleistung zu stellen, und nicht ein Wirth vor dem andern mehrmal dazu zu verhalten; nur ist dabei die billige Rücksicht zu nehmen, daß jene Unterthanen, welche bereits ihre Felder bestellet haben, vorzüglich vor anderen, die eben in der Feldarbeit begriffen sind, zu den vorfallenden Vorspannen verwendet werden, wo sodann nach bestellter Feldarbeit die Ausgleichung geschehen kann, damit im Ganzen kein Unterthan mehr als der andere mit der Vorspann hergenommen, und die unterbrochene Ordnung wieder beobachtet werde.

Damit sich jeder Vorspannskommissär, der die Ausschreibung der Unterthanen zur Vorspannsleistung zu besorgen hat, über diese billige Ordnung jederzeit auszuweisen im Stande sey, hat derselbe darüber ein eigenes Protokoll nach dem am Ende dieses Patents angehängten Muster A. zu führen. A.

Ciągnienia trzymaią, obowiązani są Forszpankę dostarczać: wszelako maią bydź Poddani porządkiem do dania Forszpanki użyci, nie zaś ieden Gospodarz przed innym Kilkokrotnie do tego pociągany, iedynietylko na to słuszny Wzgląd ma bydź wzięty, ażeby owi Poddani, którzy iuż Pola swoie uprawili, mianowicie przed innemi robotą polną aktualnie ieszcze zatrudnionemi, do zachodzących Forszpanek użyci byli, tak albowiem po odbitey polney robocie wyrównanie uskutecznione bydź może, ażeby w Całości żaden poddany ieden więcey nad drugiego niebył obciążony Forszpanką, y Porządek przerwany znowu zachowany był.

Ażeby każdy Komisarsz nad Forszpanką, który Wypisywanie Poddanych do dawania Forszpanki uskuteczniać ma, w stanie był wykazania się zawsze z tego słusznego Porządku, powinien tenże własny na to sporządzony Protokuł, podług na końcu tego Patentu przyłączonego Modelu pod *Lit. A.* utrzymywać. A.

Wozu die Vorspann gewidmet ist, und wer sie fodern kann.

§. 2.

Die **Vorspann** ist zur Beförderung des **Staatsdienstes allein** gewidmet; daher ausser denjenigen, welche **wirklich** in **Diensten stehen**, und auch diese nur zu den Geschäften und Verrichtungen des Dienstes, **niemand** eine Vorspann zu fodern, berechtiget ist. Die Vorspann wird entweder für das **Militär** oder **Zivil** gegeben.

Fälle der Militärvorspann.

§. 3.

Die Fälle, wo das Militär Vorspann bedarf, sind bei dem **Marsche grosser Truppen**, als von ganzen Regimentern, oder Theilen derselben, als Bataillonen, Eskadronen und Kompagnien u. d. gl. bei kleinen **Kommanden** zu Transportirung der **Kranken**, **Rekruten**, **Arrestanten** u. d. gl. bei **einzelnen Militärpartheyen**, als **Generalen**, **Staabs**- oder **andern**

Do czego Forszpanka przeznaczona iest, y kto ią żądać może.

§. 2.

Forszpanka iest *iedynie* do przyspieszenia *Służby Rządowey* przeznaczona; przeto, prócz osób *w Aktualney Służbie zostaiących*, y te szczególnie tylko w Interesach y Sprawunkach Służby, *Nikt* zaś *inny* nie ma prawa żądania Forszpanki. Forszpanka dana będzie albo dla osób *Woyskowych* albo *Cywilnych*.

Zdarzenia Woyskowey Forszpanki.

§. 3.

Zdarzenia czyli trefunki, w których woysko Forszpanki potrzebuie, są w Czasie *Marszu licznych Woysk*, iako to całych Regimentów lub Częścionych, to iest: Batalionów, Szkadronów, Kompanii y. t p. u małych *Kommendów* do transportowania *Chorych*, *Rekrutów*, *Arresztantów* y. t. p. *u poiedynczych Woyskowych Osób*, iako to: *Generałów*, *Sztabs*- albo *innych*

Ober-

Oberoffizieren und Unteroffizieren, wie auch anderen zum Militär gehörigen in Regimentsangelegenheiten oder im Dienste reisenden Personen.

Die Vorspann wird nur auf Anweisungen und Zertifikate verabfolgt.

§. 4.

Das Militär, welches Vorspann fodert, muß vor allem mit einer kriegskommissariatischen Anweisung versehen seyn; nur in ausserordentlichen Vorspannsfällen, wo nämlich der kriegskomissariatische Beamte nicht bei der Hand wäre, oder andere Umstände die Einholung der kriegskommissariatischen Anweisung nicht gestatteten, hat das Zertifikat eines Regiments-Bataillons-Kompagnie- oder Eskadronskommandanten die Stelle dieser abgängigen Anweisung zu vertreten. Das Kreisamt, wo die Vorspann verlangt wird, hat also jederzeit dieselbe erst dann erfolgen zu lassen, wann die Parthey ihre Befugniß dazu entweder durch kommis-

Oberofficyerów y *Unterofficyerów*, iako też innych do *Woyska należących* w *Interessach regimentowych* albo w *Służbie ieżdżących* osób.

Forszpanka będzie tylko za Afsygnacyami y Certyfikatami wydana.

§. 4.

Woysko, które Forszpanki żąda, powinno nad inne, Afsygnacyą od *Komifsaryatu Woyskowego* otrzymaną opatrzone bydź; szczególnie tylko w przypadkach Forszpanowych *Extraordynaryinych*, gdzieby naprzykład Officyaliści Woyskowo-Komifsaryalni niebyli na poręcę, lub iesli inne Okoliczności otrzymanie Afsygnacyi Woyskowo-Komifsaryalney niedozwalaią, ma zastępować *Mieysce* tey brakuiącey Afsygnacyi, Certyfikat Kommendanta Regimentu, Batalionu, Kompanii albo Szkadronu. Ma przeto Kreyzamt, gdzie Forszpanka żądana będzie, takową w ten Czas dopiero wydać kazać,

sa-

sariatische Anweisung, oder durch das Zertifikat eines Kommandanten erwiesen haben wird, welche Anweisung oder Zertifikat auch auf allen folgenden Stazionen vorzuzeigen, und ohne solche keine Vorspann zu verabfolgen ist. Da nach dieser Vorsehung auch im Dienst die ordnungsmässige Anweisung immer der Vorspannsstellung vorauszugehen hat, so kann um so weniger auf blosses Verlangen eine Vorspann gestellet werden, sondern derjenige, der demungeachtet nur platthin eine Vorspann verlangen sollte, hat sich der gedungenen Fuhren, oder der Post zu bedienen. Auf welche Art von den Kreisämtern die Vorspannsanweisungen auszufertigen sind, zeiget das am Ende dieses Patents befindliche
B. Muster B.

gdy iuż osoba pozwolenie nato bądź przez Aſsygnacyą Komiſsaryalną, alboliteż przez Certyfikat Kommendanta dowiodła, która to Aſsygnacya albo Certyfikat także na wszelkich innych naſtępnych Stacyach okazana y bez takowey żadna Forszpanka niema bydź wydana. Gdy przez tę Ostrożność także y *w Służbie* Aſsygnacya porządkowa zawsze dostawienie Forszpanki poprzedzać powinna, może więc tym mniey na szczególne żądanie Forszpanka bydź dana, y owszem ów, któryby, po mimo tego, bez racyi dowodney Forszpankę żądał, ma się Furą naiętą albo pocztą posłużyć. W iaki sposób Kreyzamty Aſsygnacye Forszpanowe wydawać maią, okazuie Model pod *Lit. B.* na Końcu B.
tego Patentu przyłączony.

Die Vorspann darf von den ordentlichen Strassen nicht abgelenket werden.

§. 5.

Da für den ordentlichen Zug der Vorspann perpetuirliche Marschrouten bestimmet

Forszpanka niepowinna bydź zdrogi porządney zwracana.

§. 5.

Ponieważ dla porządney Jazdy Forszpanowey niezgasłe Marszrouty ustano-

sind, so darf die Vorspann von den ordentlichen Strassen nicht abgelenket werden; in besonderen Umständen, wo die mit Vorspann reisenden Partheyen einen Seitenweeg einschlagen müssen, hat die ausdrückliche Anweisung von den Kreisämtern zu geschehen.

Wie viele Wägen einem Regiment, Bataillon, Eskadron oder Kompagnie gebühren.

§. 6.

In Ansehung der gebührenden Vorspannswägen ist folgender Maaßstab zu beobachten:

Einem Regiment, so mit seiner ganzen Bagage marschirt, sind für den Regimentsstaab und für jede Kompagnie und Eskadron vier, wenn aber die Regimenter oder Korps nicht mit ganzer Bagage ausmarschiren, und wieder in ihre vorigen Stazionen zurückkehren, nur zween vierspännige Wägen zu verabfolgen; marschiren die Garnisons-Bataillons- oder Grenadiers- und Füsilier-

wione są, niemoże przeto Forszpanka z drogi porządney zwracaną bydź; w osobliwszych Okolicznościach, w których osoby podróżne Forszpanki używaiące w poboczne drogi udawać się muszą, ma wyraźna na to Kreyzamtowa Assygnacya nastąpić.

Wiele Powozów dla iednego Regimentu, Batalionu, Szkadronu albo Kompanii należą.

§. 6.

Względem przynależących Powozów Forszpanowych maią bydź następuiące zachowane Prawidła:

Regimentowi iednemu, który z całą swoią *Bagażą* maszeruie, maią bydź dla *Sztabu Regimentowego* y dla *każdey* Kompanii tudzież Szkadronu *Cztery*, ieśli zaś Regimenta lub Korpusy *nie z całą* Bagażą wymaszeruią, y znowu na własne swe dawne Stanowiska wracaią, tylko *dwa Czterokonne powozy* dane; Maszeruią zaś *Bataliony* Garnizonowe albo *Kompanie Grenadyerów* y *Fizylierów* z *Osobna*, na ten

kom-

kompagnien besonders, so ist eben der Unterschied wie bei den Regimentern zu machen, und wenn sie mit der ganzen Bagage marschiren, jeder Kompagnie vier, und dem Staabe zween vierspännige Wägen, wenn sie aber nicht mit der ganzen Bagage marschiren, nur die Hälfte dieser Wägen zu bewilligen. Uibrigens hat in Westgalizien, so wie in Ostgalizien, ein bespannter Regimentsproviantwagen für zween Vorspannswägen zu gelten, folglich ist den Regimentern nebst den bespannten Proviantwägen nur die nach itzt besagtem Anschlage noch abgängige Vorspannsgebühr zugestanden.

Czas ma bydź ten sam Dyspartyment uczyniony, iak u Regimentów, y gdy z *całą* Bagażą maszeruią, każdey Kompanii Cztery y Sztabowi dwa Czterokonne Pewozy, ieżeli zaś nie z całą Bagażą maszeruią, *to tylko Połowa* tychże Powozów dozwolona. Wreszcie ma tak w Galicyi zachodniey iak w Galicyi wscyodniey, *Powóz Regimento-prowiantowy* zaprzężony za dwa Forszpanowe wozy liczony bydź; dozwolony iest przeto Regimentom prócz zaprzężonych Prowiantowych wozów, tylko, podług dopiero rzeczonego Wymiaru, *niedostarczaiący* ieszcze Pozór Forszpanowy.

Wie es mit Kranken auf dem Marsche zu halten.

Jak się ma postąpić z Choremi w Marszu.

§. 7.

Wenn eine Truppe zu marschiren hat, so ist über die schon vorhandenen, und mitzutransportirenden Kranken ein Verzeichniß der Köpfe und Namen zu verfassen, und den vorauszusen-

§. 7.

Gdy *Woysko* iakie maszerować ma, powinna bydź więc względem *przytomnych* y ztemi wraz transportować się maiących Chorych *Konsygnacya Głów* y Nazwisk onych zrobiona,

den-

denden Entwürfen beizufügen. Wenn aber Soldaten erst auf dem Marsche mit einer solchen Krankheit befallen werden, welche sie nach dem Urtheile des etwa zur Hand befindlichen Ortsmedikus oder Chyrurgus, oder in deren Mangel des kommandirenden Offiziers wenigstens auf eine Zeit zum Marsche unfähig machet, so sollen dieselben mit der Truppe nach Möglichkeit bis zur ersten Revision fortgebracht, und durch den kriegskommissariatischen Beamten die Anweisung gegeben werden, sie entweder durch Vorspann weiter zu befördern, oder gar zurückzulassen. Den zurückbleibenden Kranken wird auf Kosten des Aerarii die Verpflegung abzureichen seyn. An Oertern, wo kein Militär einquartirt ist, muß mit den Kreisämtern das Einverständniß getroffen werden, damit den Kranken sowohl unterwegs, als auch in den Quartieren selbst das Obdach von dem Lande unentgeltlich verschaffet werde.

y do owych w przód wysłać się maiących Wzorów czyli Projektów przyłączona. Jeżeli zaś żołnierze *dopiero w Marszu* w iakową Chorobę wpadną, która ich, według zdania na poręcę znayduiącego się Mieyscowego Doktora lub Chirurga albo w Niebytności tych, za zdaniem Kommenderuiącego Officyera przynaymniey *na iaki Czas* do Maszerunku niezdolnemi czyni, powinni bydź takowi żołnierze z Woyskiem, według możności aż do pierwszey *Rewizyi* doprowadzeni, y przez Officyalistę Woyskowo-Komissaryalnego Assygnacya dana, aby ciż żołnierze za Pomocą Forszpanki daley mogli bydź transportowani albo w cale w Mieyscu pozostawieni. Chorym w Mieyscu pozostałym będzie dane Wyżywienie *Expensą Skarbu.* w Mieyscach, w Których żadne Woysko nie iest Kwaterowane, powinno bydź z Urzędami Cyrkułowemi porozumienie uczynione, ażeby Chorym tak w drodze, iako też y po Kwaterach schronienie od Kraju *bezpłatnie* dane było.

§. 8.

§. 8.

Uiberhaupt, damit unter dem Vorwande erkrankter Soldaten dem Lande keine unbillige Last aufgebürdet werde, sollen bei dem Aufbruche einer Truppe alle durch Krankheit, oder andere Ungemächlichkeiten zum Marsche unfähigen Leute bis zu ihrer Genesung zurückbleiben: die während des Marsches schwer erkrankenden aber nur bis an einen solchen Ort mitgeführet werden, an dem sie bequem untergebracht werden können, wo sie dann zurückgelassen gehörig zu versorgen, und erst nach erfolgter Genesung zu ihren Regimentern abzusenden sind.

§. 8.

W powszechności, ażeby pod *Pretextem* zchorzałych żołnierzy żadna niesłuszna Uciążliwość Krajowi nałożona niebyła, maią przy *ruszaniu woysk z Stanowisk* wszyścy przez Choroby lub inne niewygody do Marszu niezdatni Ludzie aż do wyzdrowienia w Mieyscu *pozostać*: owi zaś w Ciągu Marszu cięžko zapadli, tylko *aż* do takowego Mieysca doprowadzeni, w którym wygodnie ulokowani bydź mogą, a tak pozostawieni przynależycie opatrzeni y dopiero *po nastąpionym wyzdrowieniu* do własnych Regimentów odesłani bydź maią.

Wie es mit Transporten der Rekruten und Kommandirten zu halten.

Co się ma uważać względem Transportu Rekrutów y Kommenderowanych.

§. 9.

Die Transporte der Rekruten und Kommandirten sowohl von der Infanterie, als der Kavallerie, wenn leztere zu Fuß marschiren, dürfen nicht mehr Vorspann verlangen, als zu Fortbrin-

§. 9.

Transporta *Rekrutów* y *Kommenderowani* tak z Infanteryi iako y z Kawaleryi, gdy ci ostatni pieszo maszeruią, niemogą *więcey* Forszpanki żądać, iak tyle, ile onym do transportowa-

gung der ihnen für 100 Köpfe bewilligten 20 Zentner Bagage erfoderlich ist.

nia dozwolonych 20 Cetnarów Bagażu dla 100 Głów potrzeba.

Vorspann für die Staabs- und andere Offiziere im Gefolge der Truppe.

Forszpanka dla Sztabs y innych Officyerów w kole Woyska będących.

§. 10.

Den Staabs- und anderen Oberoffizieren ist vorgeschrieben, ihre Bagage auf das Nothwendige einzuschränken, und auch dieses Nothwendige mit eigenen Pferden fortbringen zu lassen, Falls sie aber besseren Fortkommenswegen Vorspann für sich verlangen, ist ihnen solche unter den Bedingungen zu verabfolgen:

a. Daß sie eine mässige Vorspann, und diese blos für ihre Equipage begehren;

b. daß sie dieselbe bei dem Aufbruche oder bei der kommissariatischen Revision ansagen, damit es in dem Entwurfe angemerkt werden könne;

c. daß sie die Vorspannswägen nicht überladen,

§. 10.

Sztabs y innym *Oberofficyerom* przepisano iest, ażeby Bagaże swe na nieodbyte ruchomości zmnieyszali czyli ograniczali, nawet y te nieodbyte rzeczy własnemi swemi Konmi transportować kazali; wszelako gdyby Ci dla prędszey Jazdy Forszpankę dla siebie żądali, ma bydź onym takoważ pod następuiącemi Warunkami wydana:

a. Ażeby umiarkowaną Forszpankę y te tylko do własnych *Equipażów* żądali,

b. Ażeby też przy ruszaniu z Mieysc albo pod Czas Komissaryatowey *Rewizyi* opowiadali, by w Projektach *zanotowane* bydź mogło,

c. Ażeby Powozy Forszpanowe nie *przeładowane*

noch das Vieh übertreiben, sondern solche den gewöhnlichen Schritt fortfahren lassen, auch ihre Fuhren von den übrigen nicht absöndern.

d. Daß sie jede Bespannung nach der §. 22. festgesetzten Vergütung aus dem Eigenen bezahlen.

Auch wenn die Offiziere nicht im Gefolge der Truppe, sondern einzeln, und selbst in Dienstangelegenheiten reisen, haben sie sich ihrer eigenen Pferde zu bedienen, und können also keine Vorspann verlangen, wenn sie ihnen nicht ausdrücklich von den Feldkriegskommissären, und Regiments- oder Bataillons- und sonstigen Kommanden angewiesen ist.

Vorspann zum Transport von Montur- und andern Kriegsbedürfnissen.

§. 11.

Wenn ein Ober- Unteroffizier, oder Gemeiner zu Abholung von Montur oder anderen Kriegsbedürfnis-

wali, ani Bydle *nieprzepędzali*, lecz temu zwyczaynym Krokiem iść dozwalali, niemniey ażeby Fury swoie od innych *nieodłączali*,

d. Ażeby Każde zaprzężenie podług §[m] 22[gim] ustanowioney Bonifikacyi *z własnego* zapłacili.

Także gdy Officyerowie nie w Kole Woyska, lecz poiedynczo, nawet w Interessach Służby ieżdżą, maią się własnemi swemi Konmi posługiwać, niemogą zatym żadney żądać Forszpanki, ieżeli ta nie iest im wyraznie przez Polnowoyskowych Komissarzy y Kommendy Regimentowe lub Batalionowe albo inne za assygnowana.

Forszpanki do Transportu Mundurów y innych Woyskowych Potrzeb.

§. 11.

Gdy Ober-Unterofficyer, albo Gemeyn *do odebrania Mundurów* lub innych *Woyskowych* Potrzeb rozkaz od-

sen

ken beordert wird, und Vorspann bedarf, so hat Unser Kriegskommissariat eine ordentliche Anweisung über die Zahl der Pferde und Vorspannswägen zu ertheilen, und in solcher zugleich den Betrag der dafür gebührenden Vergütung auszudrücken.

Vorspann für andere Militärpartheyen.

§. 12.

Andere Militärpartheyen, als vom Kriegskommissariat, der Kriegsbuchhalterey, Verpflegsamt u. d. gl. sind mit den von Regimentern durchaus gleich, und daher nur, wann sie in Dienstangelegenheiten reisen, nach ihrem Range Vorspann zu verlangen berechtiget; zu Erhaltung derselben müssen sie ebenfalls mit einer Anweisung und Zertifikat versehen, und in dieser die für die Vorspann gebührende Vergütung ausgedrückt seyn. Bei Reisen ausser Dienstangelegenheiten ist ihnen keine Vorspann bewilliget, und müssen sie sich

biera y Forszpanki potrzebuie, ma Nasz woyskowy Komissaryat *porządną Assygnacyą na Liczbę Koni y Wozów Forszpanowych* wydać, y w takowey Assygnacyi zaraz y Summę należącey się za to Bonifikacyi wyrazić.

Forszpanki dla innych Woyskowych Osób.

§. 12.

Inne Woyskowe Osoby, iako to: z *Komissaryatu Woyskowego*, z *Buchalteryi Woyskowey* z *Urzędu Prowiantowego* y. t. p., maią z Regimentami iedne na to prawo, y dlatego mogą tylko w ten Czas, gdy w *Interessach Służby* ieżdżą, według swey Rangi, Forszpankę żądać; Dla otrzymania teyże, powinni Ci także *Assygnacyą* y Certyfikatem opatrzeni bydź, a w tychże należąca się *Bonifikacya* za Forszpankę *wyrażona* bydź ma. w Podróżach *Extra* Interessów służby, niemaią żadney dozwoloney Forszpanki, y muszą

ihre

ihre Fuhren, wie jeder andere Reisende, bedingen. Uibrigens, da die Verpflegsamtsschreiber keinen Offiziersrang haben, sondern den Fouriers gleichzuhalten sind, so ist ihnen die im Dienst und bei Transferirungen gebührende Vorspann nicht gegen die für die Offiziere ausgemessene, sondern lediglich wie den Fouriers gegen die für die gemeine Mannschaft bestimmte Vergütung anzuweisen und zu verabfolgen.

dla siebie Fury, tak iak każdy inny Podróżny, *naymować*. Wreszcie, poniewaź *Pisarze Urzędu Prowiantowego* żadney niemaią Officyerskiey Rangi, ale tak iak Furyerowie uważani bydź maią, przeto ma bydź onym Forszpanka należąca *w Służbie* y *Przewożeniu* nie za wymierzoną dla Officyerów, lecz szczególnie iako Furyerom za ustanowioną Bonifikacyą dla *Gemeinów* Assygnowana y wydana.

Den Verpflegsämtern gebühret zu Verführung der Naturalien keine Vorspann.

Urzędom Prowiantowym nienależy żadna Forszpanka do transportowania Żywności.

§. 13.

Die Verpflegsämter haben beim Einkaufe der Naturalien jederzeit die Zufuhr mit zu behandeln, oder sie müssen sich um bedungene Fuhren, so wie jeder Privat, umsehen; denselben gebühret also zu Verführung der Naturalien keine Vorspann.

§. 13.

Urzędy Prowiantowe maią przy zakupowaniu Żywności zawsze y Podwody razem z targować, albo muszą się o naięte Fury tak iak każda inna Prywatna osoba postarać; nienależy im więc *żadna* Forszpanka do transportowania Żywności.

Auch der Landesbetteradmodiazion nicht.	Także y Komissyi Dozorczey Krajowey nad Łózkami Posciela y co tylko do tego potrzeba, nienależy żadna Forszpanka.
§. 14.	§. 14.
Ebenfalls hat die Landesbetteradmodiazion die Betterfournituren mit gedungenen Pferden zu verführen; doch wenn dieselbe, um die Winterdecken zur Umarbeitung und Reinigung in die Kreisdepositorien zu bringen, mit gedungenen Pferden aufzukommen nicht im Stande wäre, welches jedoch sehr selten, auch nur bei ausserordentlich schlimmen Wege eintreten kann, und von Seite des Kreisamtes untersucht werden muß, so kann derselben für diesen seltenen Fall die Vorspann für Zentner und Meile zu 3 Kreuzern angewiesen werden.	Podobnie ma taż Komissya Dozorcza Krajowa nad Łózkami *Dostarczanie Łóżek* naiętemi Konmi przeprowadzać; wszelako gdyby taż Komissya, dla sprowadzenia Koców Zimowych Ku przerobieniu y wyczyszczeniu onych do Cyrkułowych składów *naiętemi Konmi* niebyła w Stanie uskutecznić, co iednak bardzo rzadko, y tylko w Czasie *zbyt złey Drogi* przytrafić się może, a z Strony Kreyzamtu indagowane bydź powinno, może w tym rzadkim przypadku Forszpanka od Cetnaru y Mili po 3 Kraycary zaassygnowaną bydź.
Verboth, die Vorspannswägen mit Sachen, die nicht zum Militärdienste gehören, zu beschweren.	Zakaz ażeby Wozy Forszpanowe rzeczami do Służby woyskowey nienależącemi obciążane niebyły.
§. 15.	§. 15.
Es ist auf das schärfeste verboten, die Vorspann mit	Zakazuie się iak naysurowiey, ażeby Forszpanki

was immer für Waaren oder Sachen, welche nicht unmittelbar zum Militärdienste, sondern allenfalls zum Handel, oder einer anderen derlei Bestimmung gehören, zu befrachten.

Wenn unter was immer für einem Vorwande dergleichen heimlich mitgeführte Güter auf Vorspannswägen angetroffen werden, so fallen solche als Kontraband Unserem Fiskus anheim, und wird dem Denunzianten hiemit das Drittheil davon zugesichert.

Untersuchung der Militärbagage und Montursvorspann kann vom Kriegskommissariate oder Kreisamte geschehen.

Zu wirksamerer Verhinderung dieses das Land beschwerenden Unterschleifes geben Wir unserem Kriegskommissariat, oder wo die kommissariatische Untersuchung mangeln sollte, auch den Kreisämtern die Vollmacht, alle mit Vorspann gehende Montur und Militärbagage unmittelbar selbst visitiren zu lassen, oder sich

towarami iakiemikolwiek bądz lub rzeczami które nie *poszredniczo do Służby Woyskowey* lecz nawet na Handel lub do innego iakiego tym podobnego Przeznaczenia należą, obciążane niebyły.

Gdy tym podobne potajemno-wprowadzone Towary pod iakimkolwiek Pretextem na Wozach Forszpanowych znalezione będą, maią takowe iako *Kontrabant* Naszemu Fiskusowi przypaść, y przyrzeka się Ninieyszym Denuncyantowi *Trzecia Część* onego.

Rewizya Bagażów woyskowych y Forszpanki Mundurowey może bydź uczyniona przez Komisaryaty Woyskowe albo Urzędy Cyrkularne.

Dla tym skutecznieyszego Przeszkodzenia Krajowi uciążliwego Oszukiwańśtwa tego, daiemy Naszemu *Woyskowemu Komisaryatowi*, y gdzieby Rewizya Komisaryatowa brakować miała, także *Kreyzamtom*, zupełną moc, wszystkie z Mundurowemi y Woyskowemi Bagażami idące Forszpanki nieposzredniczo *sa-*

in

in Ansehung der Revision mit den Mautämtern einzuverstehen, ohne daß das Militär sich zu widersetzen befugt seyn soll.

mym wizytować kazać, albo się też względem Rewizyi z Komorami Celnemi porozumieć, ile że Woysko nie ma prawa opierania się temu.

Schwere, womit die Vorspannswägen beladen werden sollen.

Ciężar, którym Wozy Forszpanowe obładowane bydź maią.

§. 16.

Ein vierspänniger Wagen darf nicht schwerer, als mit 10 Zentnern beladen werden; und weil die Vergütung nach der Schwere der Frachtung geschieht, so soll in den kriegskommissariatischen Individualentwürfen das Gewicht der zu transportirenden Montur, Bagage u. d. gl. jedesmal ausgedrückt werden.

§. 16.

Wóz Czworo - Konny niemoże bydź bardziey obładowany iak 10ma Cetnarami; a ponieważ Bonifikacya według Ciężaru Frochtowego uważana bydź powinna, ma bydź więc w Projektach nierozdzielnych Woyskowo - Komisaryatowych *Waga* transportować się maiących Mundurów, Bagażów y. t. p. zawsze *wyrażona*.

Vorsicht, wenn über das Gewicht sich ein Zweifel ereignet.

Ostrożność, gdy względem Wagi wątpliwość iaka zachodzi.

§. 17.

Da denjenigen, welche die Vorspann leisten, keine größere Ladung aufgebürdet werden darf, als die kriegskommissariatischen Entwürfe bezeichnen, so kann in dem

§. 17.

Ponieważ owym, którzy Forszpanki dostarczaią, *żaden większy Ładunek* nałożony bydź *nie może*, iak ten, który *wzory* czyli *Proiekta Woyskowo* - Komisarya-

Fal-

Falle, daß über das Gewicht ein Zweifel entstehet, in den Oertern, wo eine so große Waage zu haben ist, die zu transportirende Montur und Bagage u. d. gl. ordentlich abgewogen werden.

Vorspann darf nicht übertrieben werden.

§. 18.

Keine Vorspann ist schuldig stärker, als einen gewöhnlichen Schritt, und sind die Meilen abgemessen, weiter als eine Stazion zu fahren, auch muß solche sogleich nach der Ankunft an dem Bestimmungsort ohne Aufenthalt wieder entlassen werden.

Die Gattung des Zugviehes bei der Vorspann bestimmet das Kreisamt.

§. 19.

Wegen der Gattung des Zugviehes bei der Vorspann ist zur allgemeinen Regel zu nehmen, daß da, wo dieselbe

towe okreslaią, mogą więc w tym przypadku, gdy względem Wagi czyli Ciężaru *Wątpliwość* iaka zachodzi, w owych Mieyscach, gdzie takowa wielka Waga znayduie sie, Mundury, Bagaże y. t. p. transportować się maiące, porządnie *odważone* bydź.

Forszpanki nie mogą bydź przepędzane.

§. 18.

Żadna Forszpanka nie iest obowiązana prędszym iak *zwyczaynym Krokiem*, y iesli Mile rozmierzone są, nie daley iak *na iednę* Stacye iechać, powinna takoważ także *natychmiast po Przybyciu* na Mieysce przeznaczenia bez zatrzymania znowu *uwolniona* bydź.

Gatunek Bydła do Ciągnienia przy Forszpancę oznacza Kreyzamt.

§. 19.

Względem *Gatunku* Bydła do Ciągnienia przy Forszpance, ma bydź za powszechne wzięte Prawidło,

zu Führung von Menschen nöthig ist, die Vorspannung jederzeit mit Pferden geleistet; hingegen, wo es nur auf die Uiberführung von Bagage, Monturen, Fourage oder anderen Militärgeräthschaften, bei welchen keine Eile ist, ankömmt, auch Ochsen angespannet werden können.

że tam, gdzie Forspanka do transportowania ludzi potrzebna iest, zaprząganie zawsze Konmi uskutecznione bydź ma; przeciwnie, gdzie o przewiezienie Bagażów, Mundurów, Furażów, albo innych Woyskowych Ruchomości idzie, których nie tak nagła potrzeba wymaga, także y Woły zaprzężone bydź mogą.

Unentgeltliche Vorspann wird dem Militär bei Strafe untersagt.

Bezpłatne Forszpanki zakazuią się pod karą woyskowym Osobom.

§. 20.

Niemand von dem Militär ist unentgeltliche Vorspann zu verlangen berechtiget. Sollte daher jemand unentgeltliche Vorspann fodern, oder zu Erlangung derselben sogar Gewaltthätigkeiten anwenden, so wäre dieses als ein Exzeß nach Umständen und Beschaffenheit des Falls auf das strengste zu bestrafen.

§. 20.

Nikt z Woyska niema prawa żądać *bezpłatney* Forszpanki. Gdyby przeto kto bezpłatney żądał Forszpanki, albo ku otrzymaniu oney nawet kroków Gwałtowności używał, takowa Czynność powinna iako Exceſs w Miarę okoliczności y według Gatunku zdarzenia iak *naysurowiey* ukarana bydź.

Vorspannsvergütung.

Bonifikacya czyli Wynadgrodzenie za Forszpanki.

§. 21.

Die Vergütung der Vorspann wird nach Verschieden-

§. 21.

Bonifikacya Forszpanki ustanawia się według roz-

heit des Transports auf folgende Weise festgesetzt:

a. Zum Gebrauche der Offiziers- und Militärpartheyen für Bespannung der Reisewägen, Kaleschen auf die Meile für ein Pferd 7 1/2 kr.

b. Zur Bespannung der für ihre Bagagewägen auf die Meile für den Zentner . . . 3 kr.

c. Für die Vorspann, womit Unteroffiziere, Gemeine oder Primaplanisten versendet werden, wie auch bei Transportirung der Monturen und anderer Aerarialbedürfnisse, wo der Transport nicht nach dem Gewicht eingeleitet worden, oder die Vorspann nicht nach den Köpfen bezahlet wird, auf die Meile für ein Pferd . . . . 4 kr.

d. Für die nach dem Gewicht eingeleiteten Transporte des ärarialischen Gutes auf die Meile für 1 Zentner . . . 2 kr.

maitości Transportów w sposób następuiący.

a. Na potrzebę Officyerów y innych woyskowych Osób: za zaprzągnie *do Podróżnych Poiazdów*, *Kolasek* na Milę od iednego Konia 7 1/2 kr.

b. Za Zaprzężenie do ich *Bagażowych Powozów* na Milę od Cetnara. 3 kr.

c. Za Forszpankę, którą *Unterofficyerowię Gemeyni*, lub *Primal-Planisci odsyłani* będą, iako też przy transportowaniu Mundurów, y innych Skarbowych Potrzeb, gdzie Transport *nie podług Ciężaru* umiarkowany był, albo Forszpanka *nie* podług Głów zapłacona będzie, na Mile iednę od Konia iednego . . . 4 kr.

d. Od Transportów Dóbr czyli Towarów Aerarialnych podług *Wagi* umiarkowanych na Milę iednę od Cetnara iednego . . . . 2 kr.

e. Für

e. Für eine Brennholzfuhr auf die Meile für 1 Klafter . . 30 kr.

e. Za Furę *drzewa na opał* od Sążnia na Milę 30 kr.

§. 22.

Falls einem Kommando zu einer Ladung von 4 oder höchstens 6 Zentnern ein Vorspannswagen angewiesen, und von ihm genommen würde, so ist die Vergütung nicht nach dem Gewicht, sondern nach den Pferden mit 4 Kreuzern für jede Meile zu bezahlen.

§. 22.

I gdyby Kommendzie Wóz Forszpanowy do Ładunku 4[ch] lub naywięcey 6[ciu] Cetnarów przekazany y przez nią użyty był, w takowym razie ma bydź Bonifikacya nie podług *Wagi*, lecz podług Koni po 4 Kraycary na każdą Milę zapłacona.

§. 23.

Wenn zu Beschleinigung des Marsches die Truppen auf Wägen befördert, oder kranke Soldaten transportiret werden müssen, so werden auf einen zweyspännigen Vorspannswagen 2 Kranke, und auf einen vierspännigen 4 Köpfe sammt der denselben unmittelbar gehörigen Bagage gerechnet, und für den Kopf auf 1 Meile 4 kr. vergütet.

§. 22.

Jesliby dla przyspieszenia Marszu Woyska na *Wozach* expedyowani, albo chorzy żołnierze transportowani bydź musieli, maią bydź na iednym *paro-Konnym* Forszpanowym Powozie 2 chorych, a na czworo-Konnym 4 ludzi, w raz z ich nieposzredniczo potrzebnemi Bagażami rachowani y za Głowę na Milę 4 Kraycary Bonifikowane.

Wo diese zu bezahlen.

§. 24.

Der Betrag der bestimmten Vorspannsvergütung ist

Gdzie takowe zapłacone bydź maią.

§. 24.

Summa oznaczoney Forszpanowey Bonifikacyi ma ge-

gegen Einhändigung der eigends hiezu gedruckten Quittungen am Orte des Aufbruches, und so von Stazion zu Stazion zu Handen des Ortsökonoms, Dorfrichters, oder wer sonst immer sich mit schriftlichen Beglaubigungen über die ihm in der Stazion obliegende Vorspannsbesorgung ausweisen wird, sogleich baar auszubezahlen; welche erhaltene Vorspannsvergütung derjenige, dem auf der Stazion die Besorgung der Vorspann überlassen ist, dem die Vorspann verrichtenden Unterthan ohne einigen Abzug zu behändigen hat.

C. Von den gedruckten Quittungen, wovon das Formular C. am Ende dieses Patents beigefüget ist, wird von den Kreisämtern einem jeden Vorspannsbesorger eine hinlängliche Anzahl zugetheilet werden, damit jede Zivil- oder Militärparthey, welche über die geleistete Vorspannszahlung quittiret werden will, eine derlei Quittung, die nach Umständen ausgefüllet, und unterschrieben werden muß, erhalten könne.

bydź za oddaniem własnych na to drukowanych Kwitów na Mieysca *ruszania*, a tak od Stacyi do Stacyi do Rąk Mieyscowego Ekonoma, Sołtysa, albo Ktokolwiek bądź z Zaswiadczeniem na pismie z Dozoru nad Forszpanką maiącego na Stacyi, wykaże się, *natychmiast w gotowiznie* wypłacona; którą odebraną Forszpanową Bonifikacyą ten, któremu Dozor Forszpanki na Stacyi zlecony iest, Poddanemu Forszpankę odprawuiącemu bez naymnieyszego potrącenia do rąk oddać ma.

Z drukowanych Kwitów, których Formularz C. na C. Końcu tego Patentu przyłączony iest, będzie każdemu Forszpankę uskuteczniaiącemu znaczna Liczba tychże przez Urzędy Cyrkularne wydana, ażeby każda Cywilna y Woyskowa Osoba, która z uskutecznioney zapłaty za Forszpankę zakwitowana bydź chce, takowy Kwit, który według okoliczności wypełniony y podpisany bydź powinien, otrzymać mogła.

Ohne Bezahlung der bestimmten Vergütung ist keine Vorspann zu leisten.

§. 25.

Die Landeseinwohner werden angewiesen, ohne Bezahlung der hier gesetzmässig bestimmten Vergütung Niemanden, unter was immer für einem Vorwande, eine Vorspann zu leisten: falls sie aber diese Vorsicht selbst vernachlässigen, so werden sie dadurch alles ferneren Anspruches auf die reglementmässige Vergütung verlustiget.

Vorsehung gegen die in Ansehen der Vorspannsvergütung oder sonst begangen werdenden Exzesse.

§. 26.

Unter dem 20ten §. ist gegen die Exzesse, welche vom Militär durch Foderung unentgeltlicher Vorspann begangen werden können, die nöthige Vorsehung getroffen. Auf eben diese Art, wofern durch Aufdringung einer geringeren Vorspannsvergütung ein Exzeß begangen werden sollte, hat der

Bez zapłacenia oznaczoney Bonifikacyi nie ma bydź żadna Forszpanka dana.

§. 25.

Zaleca się Mieszkańcom Krajowym, ażeby bez zapłaty tey tu legalnie oznaczoney Bonifikacyi, Nikomu, pod iakimkolwiek bądź Pretextem, niedawali *Forszpanki*; y gdyby tey Ostrożności sami zaniedbali, *odsądzeni* przezto będą od wszelkich swych na ustanowioną Bonifikacyą roszczących Pretensyi.

Ostrożność naprzeciw popełnić się mogącym Excessom czyli swawolom względem Bonifikacyi Forszpanowey lub innym.

§. 26.

Pod 20 §. iest naprzeciw Excessom, któreby przez Osoby Woyskowe względem Żądań *bezpłatnych* Forszpanek popełnione bydź mogły, potrzebna ostrożność uczyniona. Na ten sam sposób, gdyby przez wymuszone nałożenie *pomnieyszey Forszpanowey Bonifikacyi* Excess iaki popeł-

Beleidigte, oder dessen Vorgesetzter seine Klage sogleich bei dem Hauptmann der Kompagnie, und falls dieser nicht schleinige Genugthuung ertheilet, binnen 8 Tagen bei dem Obersten anzubringen; verschaffete auch dieser keine hinlängliche Hilfe, so ist sich binnen der folgenden 8 Tage an das Kreisamt zu verwenden. Von dem Kreisamte wird die Beschwerde an den Generalen der Brigade gebracht, mit dessen Einverständniß eine genaue Untersuchung veranstaltet, und nachdem es befunden worden, entweder die schuldige Militärperson, oder der unbillig Klagende bei seiner Behörde bestrafet werden. Das Kreisamt hat in solchen Angelegenheiten jederzeit von Fall zu Fall der Landesstelle von der geschehenen Bestrafung die Anzeige zu erstatten; in zweifelhaften Fällen aber, wo die Landesstelle einverständlich mit dem Generalkommando die Sache zu entscheiden einigen Anstand nehmen sollte, ist Unsere eigene Entschliessung darüber einzuholen.

niony był, ma Obrażony albo iego Przełożony skargę swoią *natychmiast Kapitanowi* Kompanii, a w przypadku gdyby ten nie prędką uczynił Satysfakcyą, w Ciągu dni 8^miu^ *Pułkownikowi* podać; niedałby y ten iescze dostarczaiącey Pomocy, potrzeba się na ten Czas w 8^miu^ następuiących dniach do *Urzędu Cyrkularnego* udać. Od Urzędu Cyrkularnego będzie Uciążliwość do Generała Brygady odesłana, z porozumieniem tegoż scisła Indagacya uczyniona, y za doysciem Sprawy, albo Osoba winna Woyskowa, albo też ów niesłusznie skarzący się w swoiey Instancyi ukarani. Kreyzamt powinien w takich Okolicznościach *zawsze od Przypadku do Przypadku* Rządowi Krajowemu o uskutecznionym Ukaraniu Relacyą uczynić; w Przypadkach zaś wątpliwych, w którychby Rząd Krajowy z porozumieniem się z Kommendą Generalną względem rozsądzenia Sprawy takowey *Wątpliwość* iaką pokładał, ma bydź własna Nasza na to zasiągniona Decyzya.

Auch

Auch sind die Militärpersonen, wenn sie mit der Vorspann fahren, angewiesen, sich gegen die Unterthanen aller real und verbal Injurien bei widrigens zu erwarten habender harten Bestrafung zu enthalten. Es ist daher eine jede Bedrückungsart der Unterthanen, die von einer Militärperson bei der Vorspann verübet werden sollte, von dem Vorspannsbesorger mit beigesetzter Benennung des Thäters ungesäumt dem Kreisamte anzuzeigen, indem widrigenfalls jeder solche Schaden dem Unterthan von dem lauen Vorspannsbesorger würde ersetzet werden müssen; das Kreisamt aber hat sich über solche Anzeigen mit der gehörigen Militärbehörde in das Einverständniß zu setzen, und zu versichern, daß dem Bekränkten Genugthuung verschaffet werde, und in dessen Ermanglung sogleich die Anzeige an die Landesstelle zu machen, damit das Generalkommando um die weitere Unterstützung angegangen werden könne.

Przykazuie się także Osobom Woyskowym Forszpanką iadącym, ażeby się naprzeciw Poddanym od wszelkich realnych y słownych złorzeczeń, pod karą ostrą za to nastąpić maiącą, wstrzymywali. Ma bydź przeto każdy gatunek Uciążliwości Poddanych, któraby z Strony Osób Woyskowych przy Forszpancę wykonana była, przez maiącego Dozor nad Forszpanką z dodaniem Nazwiska Winowaycy *bezzwłocznie* Urzędowi Cyrkularnemu doniesiony, ponieważby w przeciwnym Przypadku wszelka takowa Szkoda przez opieszałego Forszpankę uskuteczniaiącego, poddanemu nadgrodzona bydź musiała; Urząd Cyrkularny zaś ma się względem takowego Donieśienia z przynależytą woyskową porozumiec Instancyą, y zapewnieć, iż Uciążonemu Satysfakcya dana będzie, y w Nieuskutecznieniu tego zaraz Rząd Krajowy uwiadomić, ażeby od Kommendy Generalney dalsza żądana bydź mogła Pomoc.

Vergütung der den Unterthanen bei der Militärvorspann zu Grund gegangenen Pferde.

§. 27.

Wenn bei Militärtransporten, und wegen sehr übler oder gebürgigter Weege Vorspannspferde zu Grund gehen, so wird der hierdurch den armen Unterthanen zugehende Verlust mittels ausgemusterter Militärpferde vergütet, jeder Unterthan also, der bei Militärtransporten ein Stück Zugvieh verliert, hat seinen Verlust mit Zeugnissen derjenigen Grundobrigkeit und des Ortsgerichtes, wo ihm das Unglück zugestossen ist, mittels seines vorgesetzten Dominiums bei dem Kreisamte zu erweisen, das Kreisamt aber hat hierüber die Vormerkung ordentlich zu führen, den Ausweis über das gefallene Vieh alle Militärquartale, und zwar längstens binnen 14 Tagen nach Verlauf desselben unter eigener Verantwortung des Kreishauptmanns nach dem am Ende des Patents befind-
D. lichen Muster D. unausbleiblich an die Landesstelle zu senden, oder, wenn gar keine Veränderung vorgeht, den

Wynadgrodzenie Poddanym Koni przy Forszpance Woyskowey zruynowanych.

§. 27.

Gdy przy Woyskowych Transportach y dla bardzo złych albo górzystych Dróg Konie Forszpanowe w Niwecz się obrucą, ma bydź ubogim Poddanym Szkoda z tąd wynikaiąca przez wybrane woyskowe Konie wynadgrodzona; każdy więc Poddany, który przy Transportach woyskowych Sztukę iaką Bydla do Ciągnienia utraci, ma Stratę swoią zaswiadczeniem owey Mieyscowey Zwierzchności y Sądu Mieyscowego, w którym go to nieszczęście spotkało, przez Dominium swe przełożone w Urzędzie Cyrkularnym okazać, Urząd Cyrkularny zaś ma względem tego porządną utrzymywać Annotacyą, *Wywód* odeszłego Bydła każdego Woyskowego Kwartału, ato naydaley w Ciągu 14 dni po upłynieniu tegoż pod własną Odpowiedzią Cyrkularnego Kapitana podług Modelu pod *Lit. D.* na Koń- D.

Bericht zu erstatten, auf alle Fälle aber immer die Eingaben der Dominien samt den vorgeschriebenen Zeugnissen in der kreisämtlichen Registratur zurückzuhalten; der Landesstelle hingegen liegt ob, sich sodann wegen baldmöglichster Entschädigung der Unterthanen nach der Reihe, und der Zeit des ihnen zugestossenen Unglücks mit der Militärbehörde in das Einvernehmen zu setzen.

Vorspann für Zivilbeamte.

§. 28.

Von Zivilbeamten ist niemand eine Vorspann zu fodern befugt, als der sich hierzu durch eine kreisämtliche Anweisung rechtfertigen kann.

Die Vorspann für das Zivile wird hiermit auf 10 kr. für 1 Pferd auf eine Meile festgesetzt, und zugleich verordnet, daß ein Zivilbeamter ausser denjenigen Fällen, wo er sich derselben zu gebrauchen,

cu tego Patentu znayduiącego się niezawodnie Rządowi Krajowemu przesłać, albo, ieżeli żadna niezachodzi odmiana, Relacyą uczynić, w każdym zaś Przypadku zawsze Podania Dominiów wraz z przepisanemi Zaswiadczeniami w Registraturze Kreyzamtowey zachować; przeciwnie Rządu Krajowego iest rzeczą, ażeby na ten Czas względem iak nayprędszego Wynadgrodzenia Poddanych z Porządku y w Czasie nieszczęścia które ich spotkało, z Instancyą woyskową porozumieć się mógł.

Forszpanka dla Officyalistów Cywilnych.

§. 28.

Nikt z *Officyalistów Cywilnych* nie ma prawa żądać Forszpanki, iak ten, który się *assygnacyą Kreyzamtową* usprawiedliwić może.

Forszpanka dla Osób Cywilnych ustanawia się ninieyszym na 10 kr. od 1 Konia na iednę Milę, oraz rozporządza się, ażeby Officyalista Cywilny prócz owych zdarzeń, w których

oder daher die Vergütung Unserem Aerarium anzurechnen berechtiget ist, bei der schärfsten Ahndung niemal eine ex officio Vorspann fodern soll.

oney Użycia albo ztąd *Naszemu Skarbowi* Bonifikacyą *porachować* prawo ma, pod naysurowszą karą nigdy Forszpanki ex Officio nie żądał.

Befreyung der Vorspann von Weeg- und Brückenmaûten, dann Uiberfahrtgebühren.

§. 29.

Uibrigens ist das nach gegenwärtiger Vorschrift als Vorspann gehende Zugvieh nicht nur von den landesfürstlichen Weeg- und Brückenmaûten ganz befreyt, sondern Wir verordnen auch, daß die Innhaber der Uiberfahrten und Brücken sowohl die Vorspann, als die für das landesfürstliche Militärgut gedungenen Fuhren frey passiren zu lassen haben.

Uwolnienie Forszpanki od drogowego y Mostowego Myta, tudzież od Poboru na Przewozach.

§. 29.

Wreszcie iest Bydło do Ciągnienia, podług ninieyszego Przepisu w Forszpance idące nie tylko od Krajowo-rządowych drogowych y mostowych Poborów zupełnie uwolnione, ale nawet urządzamy, ażeby Właściciele Przewozów y Mostów tak Forszpanki, iako też zgodzone Fury do kraiowo-rządowych Dóbr czyli Towarów wolno przez nie przepuszczali.

Stellung der Leute zu Führung der Rimontepferde, oder zu Bewachung der Rekruten und Arrestanten.

§. 30.

Bei Gelegenheit dieser allgemeinen Vorspannsordnung wollen Wir noch die sich ei-

Stawienie ludzi do prowadzenia Rimontokoni, albo do Strzeżenia Rekrutów y Aresztantów.

§. 30.

Przy okazyi tego powszechnego Forszpanowego Porządku, chcemy iesz-

nie

nigermassen hieher beziehende Vorsehung festsetzen, daß, wenn bei einem Militärtransporte aus Mangel hinlänglicher Kommandirten das Land entweder zu Führung der Rimontepferde Unterthanen zu Hilfe zu geben, oder zu Bewachung der Rekruten und Arrestanten Leute stellen soll, das Kriegskommissariat hierüber jedesmal vorläufig das Kreisamt einzuvernehmen angewiesen ist. Jedem zu diesen Diensten gebrauchten Unterthan sind, so lang er dieserwegen vom Hause abwesend seyn muß, von Unserem Aerarium täglich 9 kr. zu bezahlen; wenn hingegen von den transportführenden Offizieren zur Bewachung der Rekruten im Orte selbst, wo Stazion gehalten wird, Strusen oder Knechte verlanget werden, sind dieselbe unentgeltlich anzuweisen, da jede Ortsgemeinde zu dieser Bewachung verpflichtet ist.

cze te poniekąd do niego sciągaiącą się Ostrożność ustanowić, że, gdy przy iakim woyskowym Transporcie w Niedostatku dostarczaiących Kommenderowanych Kray albo do *Prowadzenia Rimonto - Koni* Poddanych do Pomocy dodać, albo do *Strzeżenia Rekrutów* y *Aresztantów* ludzi dostarczać ma, Kommissaryat woyskowy względnie tego zawsze w przód z Urzędem Cyrkularnym porozumieć się ma. Każdemu do tey Służby użytemu Poddanemu maią bydź, tak długo iak tenże z Okazyi tey *od Domu oddalonym* bydź muśi, z Naszego Skarbu każdo-dziennie 9 kray. wypłacone, gdy zaś z Strony Officyerów przy Transportach znayduiących się dla Strzeżenia Rekrutów w Mieyscu samym, gdzie się Stacya odbywa, Struże albo Parobcy rekwirowani będą, maią bydź takowi bezpłatnie dodani, ponieważ każda Mieyscowa Gromada do tego Strzeżenia obowiązana iest.

Endlich, damit kein Unterthan ungebührlicher Weise zu Leistung einer Vorspann ver-

Na koniec, ażeby żaden Poddany niesłusznym sposobem do Dania Forszpanki

halten werde, und sich jedes Kreisamt über die ordnungsmässige Anweisung von Zeit zu Zeit zu rechtfertigen im Stande sey, haben die Kreisämter ordentliche Vorspannsprotokolle nach dem angehäng-
E. ten Muster E. zu führen, und nach der ihnen besonders zukommenden Verordnung vierteljährige Ausweise darüber an die vorgesetzte Landesstelle einzusenden.

Gegeben in Unserer Haupt- und Residenzstadt Wien den 1ten März 1797. Unserer Regierung im sechsten Jahre.

przymuszonym, każdy zaś Urząd Cyrkularny także względem porządnych Assygnacyi od Czasu do Czasu usprawiedliwić się w stanie był, maią Urzędy Cyrkularne porządne Forszpanowe Protokuły według tu pod *Lit. E.* przyłą- E.
czonego Modelu utrzymywać, y stosownie do nadesłać im się maiącego Rozporządzenia Kwartalne Wypisy tychże Protokułów do przełożoney Krajowey Instancyi odsyłać.

Dan w Stołecznym y Rezydencyonaluym Miescie Naszym Wiedniu dnia 1go Marca 1797. Panowania Naszego Szóstego Roku.

Franz.

Procopius Comes á Lazanzki,
Regis Bohiae Supus & A. A. prmus Canius

Ad Mandatum Sacræ Cæs.
Regiæ Majestatis proprium.
Leopold Freyherr von Haan.

Beilage A.

Muster des von den Vorspannskommissären zu führenden Protokolls.

Tag, Monat und Jahr der geleisteten Vorspann.	Ortschaft, aus welcher die Vorspann geleistet worden.	Namen desjenigen, der die Vorspann geleistet hat.	Mit wie viel Stücken des Zugviehes.	Zahlung der Vorspann pr. Meile zu	Für wen die Vorspann geleistet worden.	Wo die Vorspann gestellet, und bis wohin verführet worden.

DODATEK *A.*

Model Protokułu przez Komissarzów od Forszpanki utrzymywać maiącego.

Dzień, Miesiąc y Rok daney Forszpanki	Mieysce, z którego Forszpanka dana była	Imie tego, który Forszpankę dał	Wiele Sztuk bydła do Ciągnienia	Zapłata za Forszpankę na Milę po	Dla kogo Forszpanka dana była	Gdzie Forszpanka dostawiona y dokąd zaprowadzona była.

Beilage B.

Muster der kreisämtlichen Vorspannsanweisung.

Nro.

Gegen Vorzeigung dieser Vorspannsanweisung sind zu

über nachfolgende Stazionen als:

von	bis	pr.	Meilen.
=	=	=	=
=	=	=	=
=	=	=	=

Pferde zu verabfolgen, wofür die Vorspannsgebühr nach dem höchsten Patent vom 1ten März 1797 für pr. Meil zu kr. alsogleich zu entrichten ist.

k. k. Kreisamt

den ten 179

DODATEK B.

85.

Model Kreyzamtowey Asygnacyi na Forszpankę.

Nro.

Za okazaniem tey Forszpanowey Assignacyi maią bydź w przez następuiące Stacye iako to:

z aż do na Mil

- - - -

- - - -

- - - -

wydane Konie, za które Należytość Forszpanowa podług Naywyższego Patentu de dato 1. Martii 1797 za na Milę po Kr. natychmiast zapłacona bydź ma.

C. K. Kreyzamt

dnia go 179

Beilage C.

Muster der Vorspannsquittung.

Quittung.

Uiber Gulden Kreuzer, welche ich Endes Unterzeichneter, als den nach dem höchsten Vorspannspatente vom 1ten März 1797 für die

gestellten Pferde von

bis auf Meilen die Meile zu kr.

bestimmten Vorspannsbetrag von dem

richtig und baar empfangen zu haben hiermit bestättige.

den ten 179

Das ist: fl. kr.

DODATEK C.

Model Kwitu Forszpanowego.

KWIT.

Na złotych Kraycarów, które Ja Niżey podpisany iako Naywyszym Patentem Forszpanowym de dato 1. Martii 1797, za

dostawione Koni z

aż do na Mil, Mila po Kr. wyznaczoną Forszpanową Summę od

rzetelnie y w gotowiznie odebrałem, tak ninieyszym stwierdzam.

dnia go 179

To iest: złotych ryńskich Kr.

Beilage D.

Muster des kreisämtlichen Ausweises über das bei der Vorspann zu Militärtransporten gefallene, und den Unterthanen zu ersetzende Zugvieh.

N. N. Kreis.

Ausweis.

Uiber das bei Militärtransporten seit dem untengesetzten Dato gefallene unterthänige Zugvieh, und den Ersatz desselben vom Militär.

	Mit dem letzten Rapport war die Anzahl der gefallenen.	Seitdem sind zugewachsen	Zusammen samt Zuwachs	Hierauf ersetzt erhalten	Zusammen	Verbleiben annoch dem Unterthan zu ersetzen	Anmerkung.
	Zugvieh-Stücke						
Bis Ende Jäner 1797.	6.	3.	9.				
Von Vecsay Husaren	—	—	—	1.			
— Fuhrwesen-Korps 5te Division	—	—	—	2.			
— Savoy Dragoner	—	—	—	4.	7.	2.	

Erklärung.

Die oben ausgewiesenen 3 Stück Pferde sind nach den gehörig bewiesenen Dominikaleingaben nachstehendermassen in Zuwachs gekommen:

Den 8ten Hornung 1797 verlohr bei dem Transport des von N. nach N. zu dem dortigen Kommando von der Herrschaft N. Dorf N. Johann N. . . . . . 1 Pferd

Den 23ten Hornung 1797 bei einem Rekrutentransport von N. nach N. aus dem Dorfe N. der Unterthan Martin N. 1 —

Den 28. detto bei dem Monturstransport von N. nach N. aus dem Dorfe N. Joseph N. . . . . 1 —

Zusammen 3 Stück Zugvieh.

Kreisamt N. den ten 1797.

N. N.
Kreishauptmann.

DODATEK D.

Model Kreyzamtowego Wywodu względem Bydła do Ciągnienia w Foszpance przy Woyskowych Transportach upadłego, a Poddanym wynadgrodzić się maiącego.

N. N. Cyrkuł

WYWOD

Względem Bydła do Ciągnienia poddańskiego przy Transportach Woyskowych od Niżey wypisaney Daty upadłego, y Wynadgrodzenia onego od Woyska.

	Podług ostatniego Rapportu była Liczba upadłego	Od tego Czasu przybyło	In Summa wraz z Przybytkiem	Nato wynadgrodzonych odebrane	In Summa	Należy ieszcze Poddanemu wynadgrodzić	ANNOTACYA
	Bydła do Ciągnienia Sztuki						
Do Końca Stycznia 1797	6	3	9				
Od Vecsay Huzarów . . .	—	—	—	1			
- od Prowiantowego Korpusu 5tey Diwizyi	—	—	—	2			
- Savoy Dragonii	—	—	—	4	7	2	

OBIASNIENIE.

Udowodnione wyżey 3 Sztuki Koni przybyły podług przynależycie okazanego Dominikalnego Podania w następuiący Sposób:

Dnia 8. Lutego 1797 utracił przy Transporcie z N. do N. do tamteyszey Kommendy z Dominium N. ze Wsi N. Jan N. . . . . . 1 Konia

dnia 23. Lutego 1797 pod Czas Transportu Rekrutowego z N. do N. ze Wsi N. Poddany Marcin N. . 1 —

dnia 28. detto przy Transporcie Mondurowym z N. do N. ze Wsi N. Józef N. . . 1 —

In Summa 3 Sztuk Bydła do Ciągnienia.

Urząd Cyrkularny N. dnia 80 1797. N. N.
Kapitan Cyrkularny.

Beilage E.

Muster des kreisämtlichen Vorspannsprotokolls.

Tag, Monat, und Jahr der geleisteten Vorspañ.	Ortschaften, welche die Vorspañ geleistet haben.	Mit wie viel Stücken die Vorspann geleistet worden.	Zahlung der Vorspann pr. Meile zu	Für wen die Vorspann gestellet worden.	In welcher Dienstangelegenheit.	Wo die Vorspann gestellet, und bis wohin geleistet worden.	Wo die Vorspann laut Marschroute angewiesen worden.

DODATEK *E*.

Model Kreyzamtowego Forszpanowego Protokołu

Dzień, Miesiąc y Rok forſzpanki daney.	Mieysca, które forſzpanki dały.	w wielu Sztukach forszpanka danabyła.	Zapłata forſzpanki na Milę po	Dla kogo forſzpanka dana była.	w Jakim Jntereſsie Służby.	Gdzie Forſzpanka dana była y az dokąd dana była.	Gdzie forſzpanka podług Marszrouty przekazana była.

1691.

